

ingediend op **1699** (2022-2023) – Nr. 7
20 juni 2023 (2022-2023)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Koen Daniëls, Jan Laeremans en Loes Vandromme

over het ontwerp van programmadecreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de begrotingsaanpassing 2023

Hoofdstuk 4. Onderwijs en Vorming
Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Documenten in het dossier:

- 1699** (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van programmadecreet
- Nr. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4 t.e.m. 6: Verslagen

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Karolien Grosemans.

Vaste leden:

Arnout Coel, Koen Daniëls, Karolien Grosemans, Kathleen Krekels, Annabel Tavernier;
Roosmarijn Beckers, Jan Laeremans, Kristof Slagmulder;
Loes Vandromme, Hilâl Yalçin;
Jean-Jacques De Gucht, Gwendolyn Rutten;
Johan Danen, Elisabeth Meuleman;
Hannelore Goeman.

Plaatsvervangers:

Marius Meremans, Axel Ronse, Nadia Sminate, Kris Van Dijck, Katja Verheyen;
Leo Pieters, Els Sterckx, Sam Van Rooy;
Katrien Schryvers, Brecht Warnez;
Els Ampe, Tom Ongena;
Stijn Bex;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Kim De Witte.

INHOUD

I.	Toelichting door minister Ben Weyts.....	4
1.	Extra middelen voor het leerplichtonderwijs	4
1.1.	Artikel 20	4
1.2.	Artikel 21	4
1.3.	Artikel 30 tot en met 33.....	4
1.4.	Artikel 23	5
1.5.	Artikel 29	5
1.6.	Artikel 22	5
2.	Extra middelen voor leerlingenbegeleiding	5
2.1.	Artikel 25	5
2.2.	Artikel 26	6
3.	Extra middelen voor de RTC's.....	6
4.	Extra middelen voor het hoger onderwijs	6
4.1.	Artikel 15	6
4.2.	Artikel 34	6
5.	Gewijzigd gebruik van middelen	6
5.1.	Artikel 12	6
5.2.	Artikel 24	7
6.	DBFM	7
7.	Technische aanpassingen.....	7
7.1.	Artikel 11	7
7.2.	Artikel 13.....	7
7.3.	Artikel 14.....	7
8.	Conclusie	7
II.	Bespreking.....	8
1.	Tussenkomen van de leden	8
1.1.	Jan Laeremans	8
1.2.	Steve Vandenberghe	9
1.3.	Kathleen Krekels.....	11
1.4.	Loes Vandromme	11
1.5.	Elisabeth Meuleman	12
1.6.	Kristof Slagmulder	13
1.7.	Hilâl Yalçın	14
1.8.	Koen Daniëls	14
2.	Antwoorden van minister Ben Weyts	14
3.	Amendementen	16
III.	Stemming	16
1.	Artikelsgewijze stemming	16
2.	Stemming over het geheel	19
	Gebruikte afkortingen.....	20

Op 8 juni 2023 besprak de Commissie voor Onderwijs het ontwerp van programmadecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begrotingsaanpassing 2023. Dit ontwerp van decreet werd samen besproken met het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023 (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 19-A).

I. Toelichting door minister Ben Weyts

Het programmadecreet bij de begrotingsaanpassing is de basis voor heel wat extra middelen, licht minister *Ben Weyts* toe.

1. Extra middelen voor het leerplichtonderwijs

1.1. Artikel 20

In het leerplichtonderwijs komt er structureel een extra werkingsbudget voor scholen uit het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs die extra capaciteit creëren voor ten minste zeven leerlingen met een verslag, een IAC- of een OV4-verslag voor bepaalde types in het basisonderwijs en combinaties van types en opleidingsvormen in het secundair onderwijs.

Scholen ontvangen volgens de reguliere financieringsmechanismen middelen op basis van het aantal leerlingen, ingeschreven in februari van het schooljaar voordien. Dat systeem werkt goed, maar bij snelle groei is prefinanciering soms nodig, meent de minister. Voor het schooljaar 2023-2024 gaat het om type 2 en type 3 in het basisonderwijs en opleidingsvorm 1 en 2, type 2, en opleidingsvorm 1 en 2, type 3 in het secundair onderwijs, types en opleidingsvormen waar de krapte het grootst is. Voor de schooljaren erna zal de Vlaamse Regering in functie van de capaciteitstekorten bepalen voor welke types en combinaties van types en opleidingsvormen extra werkingsbudget verkregen kan worden. Het extra werkingsbudget van 6 miljoen euro kan worden aangewend voor personeels- en werkingskosten.

1.2. Artikel 21

Voor de cognitief sterk functionerende leerlingen komt er vanaf het schooljaar 2023-2024, en dat voor maximaal vijf schooljaren, een financiële ondersteuning van ruim 1 miljoen euro per jaar aan een interuniversitair expertisecentrum en aan maximaal twintig ankerscholen voor gewoon basis- en secundair onderwijs, om expertise en kennis over het beleid en de onderwijspraktijk voor hoogbegaafden te ontwikkelen en te verspreiden. De oproep kan om de vijf jaar hernieuwd worden. Tot nu toe had de minister 0,5 miljoen euro uitgetrokken, waarmee vooral goede praktijken gedeeld zijn in lerende netwerken tussen scholen. De regering heeft geoordeeld dat het zinvol is dat budget te verdubbelen en structureel te verankeren voor vijf jaar.

1.3. Artikel 30 tot en met 33

De nascholingsmiddelen voor de instellingen van het basisonderwijs en het secundair onderwijs worden in twee stappen verhoogd. Het secundair onderwijs zal vanaf 2024 over de helft meer nascholingsmiddelen beschikken dan vandaag. In het basisonderwijs gaat het om een verdubbeling. Specifiek voor het basisonderwijs vraagt de minister het surplus prioritair in te zetten voor de professionalisering in de leergebieden Nederlands en wiskunde. Daarbij kunnen verschillende thema's aan bod komen, altijd met aandacht voor een inclusieve leeromgeving. De verdere professionalisering en specialisering van de leerkrachten is een belangrijke prioriteit, die hiermee ook budgettair vertaald wordt.

1.4. Artikel 23

Voor de tweede keer in 2023 komt er een extra werkingsbudget van 10 miljoen euro voor materiaalintensief studieaanbod in het secundair onderwijs, stelt de minister. Bij de begrotingsopmaak werd er, naast 55 miljoen euro extra werkingsbudget voor de energiefacturen van scholen, ook al 10 miljoen euro bijkomende investeringen bestemd voor de energie- en materiaalintensieve richtingen. In aanmerking komen scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs, scholen voor buitengewoon secundair onderwijs, centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en centra voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen. De selectie van structuuronderdelen is dezelfde als bij de begrotingsopmaak 2023. Om verschillen in materiaalintensiviteit te ondervangen, komt er een weging met factoren voor de berekening van het basisbedrag per leerling en het extra werkingsbudget per school of centrum. De uitbetaling zal uiterlijk op 31 oktober 2023 gebeuren.

1.5. Artikel 29

Artikel 29 geeft bijkomende omkadering aan de topsportscholen. De specifieke uren-leraar zijn bestemd voor de versterking van de band tussen de school, het internaat en de trainers van de sportfederaties waarmee de topsportscholen samenwerken. Zo kunnen topsportscholen werken aan een betere afstemming van de vaardigheden en attitudes die leerlingen in onderwijs, sport en internaat nodig hebben.

1.6. Artikel 22

Tot slot is er voor het leerplichtonderwijs een maatregel waarmee de Vlaamse overheid bijspringt voor bepaalde juridische kosten. Als instellingen uit het basisonderwijs, secundair onderwijs of deeltijds beroepssecundair onderwijs geconfronteerd worden met juridische betwistingen tegen hun beslissingen in verband met deliberatie en tucht ten aanzien van leerlingen, of als een personeelslid slachtoffer wordt van geweld, pesterijen of ongewenst grensoverschrijdend gedrag, worden de juridische kosten vergoed. Het gaat enkel om kosten voor de procedure zelf. De kosten van veroordelingen worden niet vergoed. Om misbruik en zinloos procederen tegen te gaan, wordt het bedrag beperkt tot 10.000 euro voor de procedures die volgen uit één tucht- of evaluatiebeslissing of één procedure onrechtmatig gedrag. Verschillende of herhaaldelijke procedures over dezelfde beslissing worden dus samen beschouwd. Deze maatregel is aanvullend aan een rechtsbijstandsverzekering, legt de minister uit.

2. Extra middelen voor leerlingenbegeleiding

2.1. Artikel 25

De CLB-sector vraagt al enige tijd naar een structurelere financiering van de digitaliseringsprojecten. Met artikel 25 krijgt de sector een structureel IT-budget van maximaal 1 miljoen euro per schooljaar voor permanente ondersteuningscellen. De sector moet daarmee netoverstijgende innovatieve digitaliseringsprojecten ontwikkelen, onderhouden en implementeren die gericht zijn op het kwaliteitsvol begeleiden van leerlingen. Zo kan de sector zijn digitaal verhaal uitbouwen, een langetermijnvisie ontwikkelen en prioriteiten leggen. De versnipperde projectfinanciering verdwijnt, wat volgens de minister leidt tot planlastvermindering. Initiatieven kunnen zo ook in een breder geheel geplaatst worden. Het extra werkingsbudget omvat de financiële ondersteuning die de CLB-sector jaarlijks ontvangt voor de gegevensuitwisseling van het multidisciplinair dossier van de leerling naar de beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, voor clbch@t en blended hulpverlening en wordt ook ingezet voor de door-

ontwikkeling van het beveiligd digitaal CLB-platform. De CLB-sector kan aanvullend bijkomende initiatieven nemen.

2.2. Artikel 26

Vanaf het schooljaar 2023-2024 wordt jaarlijks een extra werkingsbudget van maximaal 7.562.000 euro toegekend aan de CLB's ter versterking van het psychisch en sociaal functioneren van de leerlingen. Het extra werkingsbudget wordt onder de centra verdeeld op basis van hun aandeel in de nieuwe omkadering.

Dat maakt het de centra mogelijk om nog meer aanwezig te zijn in de scholen en extra in te zetten op het verhogen van het psychosociaal functioneren van de leerlingen; in te zetten op en mee te werken aan initiatieven tegen vroegtijdig schoolverlaten en ongekwalificeerde uitstroom en onderling samen te werken gericht op efficiëntiewinst en expertisedeling over de thema's bepaald in het decreet Leerlingenbegeleiding.

3. Extra middelen voor de RTC's

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren signaleert dat secundaire scholen bij het uitrollen van duaal leren extra steun nodig hebben. De Vlaamse Regering wil daaraan tegemoetkomen door de RTC's structureel te versterken om duaal leren op het terrein te faciliteren. Vanaf het schooljaar 2023-2024 krijgen de RTC's daar een specifieke werkingstoelage voor (artikel 27 en 28).

4. Extra middelen voor het hoger onderwijs

4.1. Artikel 15

De Posthogeschool voor Podiumkunsten vzw ontvangt in 2023 nog een laatste keer een subsidie van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, zodat de huidige groep studenten kan afstuderen en het getuigschrift behalen. Ook moeten de wettelijke rechten en opzegtermijnen van het personeel gerespecteerd worden om sociaal passief te vermijden. Bijkomend kent de minister 60.000 euro toe voor een transitie- en onderzoekscoördinator en 25.000 euro aan werkingsmiddelen om de gesprekken en onderhandelingen over samenwerkingen voort te zetten en tijdens de transitie de programma's van de huidige studenten te bestendigen.

4.2. Artikel 34

De diensten voor studentenvoorzieningen krijgen meer aanvragen voor financiële ondersteuning. De verhoogde financiële steun die de hogescholen en universiteiten in 2022 hebben uitbetaald aan studenten was afkomstig uit hun financiële reserves of van uitstel van investeringen. Artikel 34 maakt het mogelijk om bijkomende middelen toe te kennen ter versterking van de studentenvoorzieningen en om de instellingen te ondersteunen in uitzonderlijke situaties.

5. Gewijzigd gebruik van middelen

5.1. Artikel 12

De leraarsuren die in het kader van de asielmiddelen in 2023 toegekend worden voor bijkomende opleidingen NT2 in het volwassenenonderwijs, kunnen in de zomer omgezet worden voor een extra zomeraanbod NT2.

5.2. Artikel 24

Voorts staat in het addendum bij cao VI hoger onderwijs 2 miljoen euro voor een verhoging van de bijzondere salarisschalen in het kunstonderwijs aan de hogescholen. Het bedrag werd onder de betrokken hogescholen verdeeld op basis van hun aandeel in de enveloppe voor het kunstonderwijs en niet op basis van de werkelijke meerkost van de hogescholen als gevolg van de verhoging van de bijzondere salarisschalen. Om die afwijkingen enigszins recht te trekken, komt er een overgangsregeling waarbij de bijkomende middelen in eerste instantie worden verdeeld op basis van het effectieve aandeel van iedere hogeschool in de meerkost. Na het eerste jaar wordt telkens een zevende van het bedrag van 2 miljoen euro overgedragen naar de enveloppe voor het kunstonderwijs. Op die manier is vanaf 2029 het hele bedrag toegevoegd aan de werkingsenveloppe en stopt de financiering op basis van het procentuele aandeel van iedere hogeschool in de meerkost van de maatregel. Dat gebeurt op vraag van het werkveld.

6. DBFM

Artikel 16 en 17 maken het mogelijk om de investeringen van de projecten van de geselecteerde inrichtende machten zoals in de reguliere financiering te laten plaatsvinden, ongeacht de toekomstige stand van de inflatie en rente.

Artikel 18 en 19 regelen nog andere aspecten van het DBFM-programma Scholen van Vlaanderen, waaronder de mogelijkheid om een maximale overheidsparticipatie van 10 procent te nemen.

7. Technische aanpassingen

7.1. Artikel 11

Een CVO dat als erkend EVC-centrum evaluaties voor een EVC-traject heeft afgenomen, krijgt daarvoor van de kandidaat een financiële bijdrage. Een deel van de kandidaten betaalt maar de helft. De andere helft wordt bijgepast door de overheid. Dat bedrag staat vermeld in het decreet Volwassenenonderwijs. Bij indexerings moet dat dus telkens aangepast worden. Dat wordt opgelost door "de helft" in het decreet in te schrijven.

7.2. Artikel 13

Bij de overgang van hbo5 en de specifieke lerarenopleiding van het volwassenenonderwijs naar het hoger onderwijs werd ook een deel van de nascholingsmiddelen overgedragen naar het hoger onderwijs. In het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs staat voor het volwassenenonderwijs nog het oude, hogere bedrag. Dat wordt rechtgezet. In de praktijk wijzigt er dus niets, het volwassenenonderwijs kreeg al het lagere bedrag.

7.3. Artikel 14

De subsidie aan de NVAO werd tot nu toe toegekend op basis van een bepaling in het uitgavendecreet. Reservevorming was toegestaan. De Vlaamse Codex Overheidsfinanciën verbiedt evenwel sinds 1 januari 2023 reservevorming voor subsidies die enkel een rechtsgrond hebben in het uitgavendecreet. Met artikel 14 blijft reservevorming door de NVAO mogelijk.

8. Conclusie

De minister besluit zijn toelichting met de vaststelling dat de Vlaamse Regering verder en steeds meer in het onderwijs investeert.

II. Bespreking

1. Tussenkomsten van de leden

1.1. Jan Laeremans

Jan Laeremans merkt dat de minister opnieuw gebruikmaakt van het programma-decreet om de onderwijsregelgeving te wijzigen. Uiteraard heeft dat een budgettaire weerslag, maar dat hebben veel decreetwijzigingen. Zo vermijdt de minister een grondig debat, wat de parlementaire werking uitholt. Voorts is de budgettaire weerslag niet altijd vermeld en als dat wel gebeurt, is het niet altijd duidelijk of de budgettaire impact op kruissnelheid is.

Op zich valt te begrijpen dat DBFM-projecten kunnen worden gesubsidieerd boven de decretale machtiging, als dat gecompenseerd wordt via de reguliere begrotingsmachtiging. Het Vlaams Belang is het toch eens met enkele opmerkingen van de Vlor daarover. Het mag niet zo zijn dat daardoor projecten die op reguliere wijze gefinancierd worden, achteruit worden geschoven. Ook in de protocollen van de onderhandelingscomités wordt dat aangehaald. Bij de goedkeuring van het decreet over DBFM is trouwens altijd gezegd dat DBFM niet ten koste mag gaan van de reguliere financiering en van schoolinfrastructuurprojecten, merkt de spreker op.

Het extra werkingsbudget van 6 miljoen euro voor bijkomende capaciteit voor leerlingen met een verslag is een goede zaak. Waarom wordt het toegekend als werkingsmiddelen en niet als omkadering? Personeel betaald met werkingsmiddelen krijgt een tijdelijk contract, wat zowel voor de school als het individu niet zo interessant is. Het budget is niet zo groot, dus is selectie nodig. Bij sommige van de talrijke voorwaarden daarvoor heeft het Vlaams Belang bedenkingen. De Vlaamse Regering kan jaarlijks types en/of opleidingsvormen aanduiden waar het budget bij voorrang naartoe gaat. Hoe wordt bepaald of een tekort in een bepaald type of bepaalde vorm erger is dan in een andere? Welke criteria worden daarvoor gebruikt? Wat met kinderen met complexe aandoeningen? Waarom krijgen volgend schooljaar type 2, voor kinderen met een verstandelijke beperking, en type 3, voor kinderen met een emotionele of gedragsstoornis, voorrang? Ook in type 9, voor kinderen met autismespectrumstoornissen, stijgt het aantal leerlingen snel. Een andere voorwaarde is dat er prioriteit gegeven wordt aan bepaalde onderwijszones, maar wat dan met scholen met capaciteitstekorten elders? Biedt de regeling met jaarlijkse aanduiding van type en zone voldoende zekerheid aan de scholen? Scholen worden voorts gerangschikt op basis van het beoogde aantal bijkomende inschrijvingen, wat een bijkomende onzekerheid geeft aan scholen die in overcapaciteit gaan.

Daarnaast is de eerste voorwaarde dat voor het buitengewoon onderwijs enkel scholen die op het moment van de aanvraag al een aanbod hebben in dat bepaalde type en/of die opleidingsvorm, aanspraak maken op de middelen. Scholen voor buitengewoon onderwijs die een extra type en/of opleidingsvorm waar er in de regio vraag naar is willen invoeren, moeten aangemoedigd en gefaciliteerd worden. Het Vlaams Belang vraagt extra aanmoedigende initiatieven, in overeenstemming met het voornemen van de regering om het scholen gemakkelijker te maken onderwijs van een bepaald nieuw type of opleidingsvorm aan te bieden.

In het kader van het ondersteuningsbeleid voor cognitief sterke leerlingen wordt een apart expertisecentrum Hoogbegaafdheid opgericht. Evenals de Vlor vraagt het Vlaams Belang zich af waarom niet gekozen is voor een integratie in het expertisecentrum Leerpunt. Ankerscholen moeten zich engageren om als netwerkcoach en ondersteuner een lerend netwerk aan te sturen van ten minste twaalf niet-ankerscholen. Wat als een school met expertise over hoogbegaafdheid geen

twalf andere scholen bereid vindt om mee te werken? Waarom is dat aantal zo hoog?

Dat de overheid juridische kosten ten laste neemt en dat topsportscholen bijkomende omkadering krijgen, is positief. Het extra werkingsbudget voor materiaal-intensief studieaanbod in het secundair onderwijs is een logisch gevolg van de stijgende kosten voor energie en materialen, iets wat de spreker bij de begrotings-opmaak al voorspeld had. Waarom valt het volwassenenonderwijs uit de regeling, want de middelen zijn niet geïndexeerd?

Het Vlaams Belang vraagt al langer meer nascholingsmiddelen voor het basis- en secundair onderwijs. Het is goed dat er nu een gemiddeld budget van 110,46 euro per vte in het basisonderwijs en 128,85 euro per vte in het secundair onderwijs komt, maar dat ligt nog altijd ver onder het professionaliseringsbudget van 500 euro per leraar in Nederland. Een reden waarom leerkrachten niet graag op nascholing gaan, is omdat hun leerlingen dan in de studie terechtkomen of andere leerkrachten opdraaien voor het toezicht in de klas. Hoe zal de minister tijd en ruimte vrijmaken voor nascholing? Hoe gebeurt dat in de buurlanden?

1.2. Steve Vandenberghe

De financiële bijdrage voor het EVC-traject wordt geïndexeerd. Dat de Vlaamse Regering budgetten voor de burgers indexeert maar niet de overheidswerkingsmiddelen zal op termijn tot problemen leiden, zegt *Steve Vandenberghe*.

Het parlementslid begrijpt dat het zomeraanbod NT2 van de CVO's moeilijk te organiseren is. Worden er leerkrachten gevonden voor de zomerscholen? Vooruit is het eens met de omzetting van uren zomeraanbod in werkingsmiddelen voor contractuele aanwerving, maar die omzetting kan niet voor het aanbod tijdens het schooljaar. Hoe ziet de minister dat?

De regering maakt 354.000 euro vrij voor de nascholing van 4683 vte's in het volwassenenonderwijs. Dat is slechts 75,60 euro per leerkracht per jaar. Is dat volgens de minister voldoende?

Over de overschrijding van de machtiging voor DBFM zegt de Vlor te begrijpen dat deze bepaling ervoor zorgt dat de overheid het maximaal mogelijke budget kan inzetten. Met deze maatregel teert de overheid echter in op de reguliere kredieten voor scholenbouw, terwijl er ook daar bouwprojecten aan de gang zijn. Daarom dringt de Vlor aan op voorafgaand overleg met AGION en het GO! om een goede balans te vinden tussen beide. Projecten met reguliere financiering mogen niet achteruit worden geschoven om de selectie van DBFM-projecten mogelijk te maken. Hoe ziet de minister dat?

Zowel scholen voor gewoon als buitengewoon onderwijs krijgen extra werkingsmiddelen als ze ten minste zeven leerlingen met een verslag meer inschrijven dan het schooljaar voordien. Vooruit mist hierbij een visie op inclusie. Voorts is het niet duidelijk waarom het aantal leerlingen met een verslag zo sterk stijgt.

Vooruit steunt het ondersteuningsbeleid voor cognitief sterk functionerende leerlingen. Wel dienen de pedagogische begeleidingsdiensten altijd betrokken te worden, zodat expertisedeling ook op dat niveau plaatsvindt. De aanpak met een expertisecentrum en ankerscholen is waardevol. In tegenstelling tot leerlingen met een GC-verslag krijgen deze leerlingen geen extra ondersteuning, noch krijgen scholen er extra omkadering of werkingsmiddelen voor. Voor hoogbegaafde leerlingen met begeleiding in fase 0 en 1, is dat niet nodig, maar wat met hoogbegaafde leerlingen, ook uitzonderlijk hoogbegaafde leerlingen, die ondersteuning nodig hebben in fase 2 en 3? Zij hebben eigenlijk een individueel aangepast

curriculum nodig. Scholen moeten ook aanpassingen doen om het kind op school te houden en te voorkomen dat het schoolmoe thuiszit. In Vlaanderen zijn er geen cijfers, maar Nederland schat dat er 5000 hoogbegaafde thuiszitters zijn. De spreidstand tussen wat de school kan aanbieden en wat de leerlingen nodig hebben, is soms erg groot. Voor hen is iets extra nodig, anders zijn schooluitval of privéonderwijs het gevolg. Het ondersteuningsbeleid is positief, maar slechts een eerste stap. Vooruit is benieuwd naar het onderzoek dat het expertisecentrum voert over aanpassingen voor uitzonderlijk begaafde leerlingen. Zonder een voorafname te doen, vraagt de spreker de minister daarmee rekening te houden bij de opmaak van de volgende begroting.

Vooruit is voorts van mening dat enkel betwistingen waarbij de school in het gelijk wordt gesteld, moeten worden vergoed. Het is cynisch dat als de rechtbank oordeelt dat de verzoekende partij, de leerling of zijn ouders, in haar recht is, de overheid, de samenleving, betaalt voor de procedure van de verwerende partij. In de toelichting wordt gewezen op de rechtsbijstandsclausule in de verzekeringspolis: "Vooruitziende besturen hebben nog steeds voordeel bij een ruimere polis, vaak met een beperkt premieverschil." De ene advocaat is duurder dan de andere. Geeft de overheid een standaardbijdrage of wordt tot het maximum van 10.000 euro betaald, ongeacht of de school kiest voor een goedkopere of duurdere advocaat?

Vooruit vraagt een bemiddelingsprocedure waar zowel scholen als ouders een beroep op kunnen doen. In het klachtenrapport van het GO! staat dat veel scholen herstelgericht willen werken maar dat sommige ouders alleen repressieve acties wensen. Een neutrale derde kan soms de lont uit het kruitvat halen.

Vooruit vindt dat praktijkgericht onderwijs opwaardering verdient en daar hoort modern materiaal bij. De partij juicht dan ook het extra budget voor materiaalintensief studieaanbod toe. Hoe wil de minister praktijkgericht onderwijs nog opwaarderen? Extra geld en olympiades zijn goed, maar er is meer nodig. Is er een evaluatie gebeurd van het budget van vorig jaar? Komt het budget toe aan de scholen die dat het meest nodig hebben? Sommige nijverheidsscholen hebben zoveel andere problemen, bijvoorbeeld spijbelen en moeilijke thuissituaties, dat aanvragen voor extra budget soms laag op hun to-dolijst staan. Vreest de minister niet net als Vooruit voor een mattheuseffect?

De werkdruk en taaklast van de CLB's zijn groot. Is de minister zich bewust van het blijvende signaal over negatief psychosociaal functioneren en gedragsproblemen?

Het is niet wenselijk de RTC's een rol in duaal leren te geven. Geen enkele onderwijspartner vraagt dat en ook de Vlor is tegen. Duaal leren bestaat niet alleen in het secundair onderwijs maar ook in het volwassenenonderwijs en de RTC's willen hun werking daar niet op afstemmen. Vooruit is van mening dat er meer moet ingezet worden op dbso-jongeren. Zij zullen door de inkanteling in duaal leren in de aanloopfase blijven spartelen. Er zijn wachtlijsten voor de naadloze flexibele aansluitende trajecten. Daar vraagt het werkveld terecht naar oplossingen. Welke oplossingen biedt de minister?

De nascholingsmiddelen voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs stijgen, maar ongeveer 100 euro per leerkracht is slechts een eerste stap, vooral omdat ook de kwaliteit van de nascholingen moet worden aangepakt. Hoe wetenschappelijk onderbouwd en effectief zijn ze? Stroomt de informatie door naar de rest van het schoolteam? Of blijft het bij één dag nascholing? De directeur moet de handvatten krijgen om daarop toe te zien. De overheid kan ook kwaliteit attesteren, bijvoorbeeld met 'labels of excellence'. Kan het Leerpunt daar een taak in opnemen?

Dat er extra steun komt voor de studentenvoorzieningen aan hogescholen en universiteiten is goed, maar tijdelijk. Het hoger onderwijs kreunt onder overgeslagen kliks en de onderindexering van werkingsmiddelen. De situatie is zoals de toelichting terecht stelt niet langer houdbaar. Toch zegt het artikel dat het om ondersteuning gaat in een uitzonderlijke situatie. Dat is het geval voor bijna alle hogeronderwijsinstellingen, meent de spreker. Ze teren op reserves of staan in het rood. Studentenkoten worden steeds duurder en dus voor een steeds groter wordende groep onbetaalbaar. Ook voor mentale ondersteuning zijn de wachtlijsten bij de studentenpsychologen lang. Hoe zal de minister dat op korte en middellange termijn aanpakken?

1.3. Kathleen Krekels

Kathleen Krekels informeert waarom het budget voor bijkomende capaciteit naar type 2 en 3 gaat, terwijl er altijd gezegd is dat er een plaatstekort is in type 2 en 9. Is dat omdat kinderen met een gedragsproblematiek een zware druk op de gewone schoolwerking leggen? Of is er uitbreiding nodig omdat kinderen in type 3 grotere noden hebben? Als een school een uitbreiding van meer dan zeven leerlingen haalt, zal het saldo uitbetaald worden, maar niets extra. Kunnen de middelen, uitgetrokken voor scholen die uiteindelijk de zeven plaatsen niet halen, niet aan de plaatsen boven de zeven besteed worden? Of gaat dat budget terug naar de algemene middelen?

Het budget ter ondersteuning van het schoolbeleid voor cognitief sterk functionerende leerlingen verdubbelt en wordt voor vijf jaar verankerd. Scholen vragen om die middelen rechtstreeks aan hen te geven. Scholen hebben weinig geld voor hoogbegaafdenbeleid. Als ze zich aansluiten bij een netwerk rond een ankerschool en er een beleid voor uitwerken, krijgen ze geen extra geld. Dat elke school maar één personeelslid naar het netwerk mag afvaardigen, maakt het ook niet evident om het team te overtuigen. Krijgt de deelnemer middelen om in zijn school het beleid uit te werken? De spreker suggereert die leerkracht het statuut van leerkracht-specialist te geven. Nu zijn de inspanningen voor hoogbegaafden vaak vrijwilligerswerk. Is daarmee rekening gehouden bij de verdubbeling van de middelen? Krijgen ankerscholen meer geld? Voor de uren projectmedewerker is er een vaste enveloppe, ongeacht het opleidingsniveau van de medewerker. Blijft dat zo bij de verdubbeling?

Tijdelijke middelen van CLB's worden definitief, onder meer 1 miljoen euro voor digitalisering en netoverschrijdende samenwerking. De overige 7,65 miljoen euro gaat naar de versterking van de kerntaken, met een focus op psychosociaal functioneren, ongekwalificeerde uitstroom en thema's als kansarmoede, thuisonderwijs, spijbelen en bemiddeling. De minister geeft de centra de opdracht het spijbelprobleem in kaart te brengen. Mogen ze dat ook doen voor het thuisonderwijs?

1.4. Loes Vandromme

Loes Vandromme heeft toch wat heimwee naar de klassieke beleids- en begrotingstoelichting die meer en duidelijkere informatie gaf bij begrotingsaanpassingen. Dat 24 van de 36 inhoudelijke artikelen van het programmadecreet over Onderwijs gaan, bewijst het belang ervan. Voor heel wat punten is cd&v al langer vragende partij, stipt de spreker aan: meer middelen voor de CLB's, voor nascholing in het basis- en secundair onderwijs, voor materiaalintensieve studierichtingen, voor studentenvoorzieningen enzovoort. De minister heeft hierover al gecommuniceerd, wat maakt dat het werkveld het onderscheid tussen ideeën en beslissingen niet meer ziet.

Uit de protocollen haalt ze twee bemerkingen. Dat niet alles geïndexeerd wordt, heeft invloed op de koopkracht. Het lid vraagt de minister de vinger aan de pols te houden, opdat geen enkele school de deuren moet sluiten. Hoe monitort hij de financiële toestand van scholen?

Cd&v is altijd kritisch over de creatie en financiering van nevenstructuren. Een extra expertisecentrum, met versnippering van de middelen tot gevolg, staat in schril contrast met de besparingen op de pedagogische begeleidingsdiensten.

Loes Vandromme is blij dat de minister ingaat op haar suggesties over het zomer-aanbod NT2 in het volwassenenonderwijs. Voorts wil ook zij weten waarom niet alle scholen in aanmerking komen voor de extra middelen voor bijkomende capaciteit voor leerlingen met een verslag.

Ze sluit zich aan bij de vragen van Kathleen Krekels over cognitief sterk functionerende leerlingen. Ze vraagt met aandring dat het expertisecentrum zijn kennis deelt met de pedagogische begeleidingsdiensten. Het is gemakkelijk die diensten met de vinger te wijzen en tegelijk anderen werkmiddelen te geven om hun decretale opdrachten te vervullen. Ook wil de spreker graag inzage in en toelichting bij de evaluatie van het project Talent en de voorbeeldscholen. Ze dringt erop aan dat er samengewerkt wordt met Leerpunt om de expertise niet nog meer te versnipperen.

Dat rechtskosten vergoed worden, is goed, maar het is vooral zaak rechtszaken te vermijden. Volgens de Vlaamse Ombudsdienst kan dat door informatie, motivering, bemiddeling en intern beroep.

De extra middelen voor CLB's zijn een goede zaak. Zo zijn ze niet afhankelijk van projectfinanciering. De verdubbeling van het nascholingsbudget is welkom. Net als de SERV vraagt cd&v aandacht voor een inclusieve leeromgeving, naast een focus van de professionalisering op Nederlands en wiskunde. Over extra middelen voor de studentenvoorzieningen, heeft ze dezelfde vragen als de vorige sprekers.

1.5. Elisabeth Meuleman

Elisabeth Meuleman ziet enkele goede aspecten zoals de extra middelen voor CLB's, voor nascholing en voor materiaalintensieve studierichtingen. Het is wel op het randje om fundamentele aanpassingen op deze manier te regelen, merkt ze op.

De spreker vraagt de minister op enkele van de opmerkingen van de Vlor te reageren, onder meer het gesprek dat de raad vraagt met AGION en het GO! over de overschrijding van de machtigingen voor de DBFM-projecten, zodat die niet ten koste gaan van de reguliere infrastructuurprojecten. Zelf wil ze weten hoe dat dan precies in zijn werk gaat: extra voor DBFM gaat toch altijd ten koste van de reguliere financiering?

Waarom wordt de ODII-verdeling, een moeizaam compromis, aangepast door de woorden 'in principe en voor zover ingediende en geselecteerde projecten per onderwijsnet die verdeling mogelijk maken' toe te voegen?

De Vlor heeft de evaluatie van de proefprojecten voor cognitief sterke leerlingen, die nu structureel worden, niet gezien. Het lid vraagt dat het parlement er alsnog inzage in zou krijgen. Elisabeth Meuleman is bezorgd dat de werkwijze met ankerscholen cognitief sterke kinderen in scholen die geen deel uitmaken van het netwerk in de kou laat staan. Voorts wil ze weten waarom er nog een extra expertisecentrum bijkomt.

Zal de minister ingaan op de vraag om meer in te zetten op beroepscommissies en bemiddeling om juridische procedures te vermijden? Zo ja, hoe?

Het is goed dat er extra nascholingsbudgetten komen, met focus op Nederlands en wiskunde. Zal er ook nadruk liggen op de pedagogische aanpak en didactiek van het lezen?

De provinciale school De Wijnpers in Leuven, waar de commissie op werkbezoek ging, is sterk in duaal leren en vindt een goede samenwerking met de sectoren de beste methode. Waarom kiest de minister voor de RTC's, terwijl iedereen dat geen goed idee vindt?

Ook uit de protocollen haalt de spreker enkele vragen. Zoals ACOD vraagt ze waarom het woord 'sociale' verdwenen is uit passage "de studentenvoorzieningen kan de Vlaamse Regering aan hogescholen en universiteiten bijkomende sociale toelagen toekennen".

1.6. Kristof Slagmulder

Kristof Slagmulder wijst erop dat de inschrijfgelden voor een EVC-traject bij een CVO geïndexeerd worden, wat dit schooljaar een stijging van 120 naar 130 euro voor een beroepskwalificatie betekent, volgend schooljaar zelfs 141 euro. Vijf kansengroepen moeten maar de helft van dat bedrag betalen, de rest wordt bijgepast door de Vlaamse overheid. Dat bedrag is niet geïndexeerd, daarom zal er in het decreet 'de helft' en niet langer een vast bedrag staan. Waarom gaat dat pas in vanaf 1 september 2023 en niet vanaf 1 september 2022?

Voorts informeert hij waarom de Posthogeschool voor Podiumkunsten (PoPoK) naast de tijdelijke verlengingen van de beheersovereenkomst, eerst om een herstelplan voor te leggen, later, toen bleek dat het een aflopend verhaal was, om de studenten te laten afstuderen, nu, bovenop de aanbouwsubsidies van de begrotingsopmaak 2023, een bijkomend transitiebudget van 60.000 euro voor een transitie- en onderzoekscoördinator krijgt en 25.000 euro werkingsmiddelen. De PoPoK heeft volgens het Vlaams Belang al voldoende gekregen. Bovendien scheidt het een precedent.

Het Vlaams Belang is het evenmin eens met een structurele rol en werkingsmiddelen voor de RTC's om duaal leren in secundaire scholen te faciliteren. Quasi iedere speler in het onderwijsveld acht dat niet wenselijk. Het is trouwens geen sinecure om middenin de cyclus van een beheersovereenkomst de RTC's een bijkomende taak te geven. Hun focus en expertise ligt niet bij duaal leren. Ze zijn opgericht voor innovatie in en samenwerking met de hardere sectoren, terwijl duaal leren ook samenwerking met de zachtere sectoren vereist. De RTC's hebben voorts enkel ervaring met secundaire scholen, terwijl duaal leren ook in het volwassenenonderwijs bestaat. Nog eens een actor toevoegen die het duaal leren ondersteunt, leidt enkel tot meer versnippering. De vage omschrijving van de rol van de RTC's in duaal leren toont daarenboven aan dat het eigenlijk een symboolmaatregel is, meent de spreker. De regering wil vooral tonen iets te doen aan de problemen met duaal leren, met name dat weinig scholen duale trajecten aanbieden en dat de bestaande trajecten weinig inschrijvingen kennen en is minder bekommerd om de efficiëntie van de maatregel.

De fractie van de spreker heeft al meermaals gepleit voor en is dus tevreden over de decretale mogelijkheid voor tijdelijke bijkomende steun aan studentenvoorzieningen. Het parlementslid kijkt uit naar de evaluatie in 2024 die zal nagaan of de bedragen van de sociale toelage aan universiteiten of hogescholen nog in overeenstemming zijn met het aantal en het profiel van de studenten.

1.7. Hilâl Yalçın

Hilâl Yalçın vraagt of de minister ingegaan is op de suggestie van de Vlor om met AGION en het GO! te overleggen over de overschrijding van de machtiging voor de DBFM Scholen van Vlaanderen. Zo ja, wat heeft dat opgeleverd? Ook zij wil graag weten waarom de formulering over de ODII-verdeling in het programmadecreet wordt aangepast.

Het extra werkingsbudget voor materiaalintensief studieaanbod in het secundair onderwijs van 10 miljoen euro, juicht cd&v toe. Met de Vlor, OVSG en ACOD vraagt ze waarom het volwassenenonderwijs uit de boot valt. Is er geen structurele regeling nodig die de onderwijsinstellingen op langere termijn zekerheid biedt? Plant de minister initiatieven voor het volwassenenonderwijs?

De SERV vraagt overleg met sectoren, scholen en de RTC's over de nieuwe taak van de RTC's in duaal leren. De Vlor, GO!, OVSG, VSOA en Katholiek Onderwijs Vlaanderen zijn geen voorstander. Waarom voert de minister die nieuwe opdracht dan toch in?

1.8. Koen Daniëls

Koen Daniëls vraagt of het zomeraanbod NT2 structureel kan worden gemaakt. Voorts vindt hij EVC-trajecten belangrijk om mensen aan de slag te krijgen, dus is het goed dat de kostprijs aangepakt wordt.

De DBFM Scholen van Morgen is één van de manieren waarop de Vlaamse Regering zorgt voor meer schoolgebouwen. De verdeling tussen de netten, gemaakt in ODII, moet inderdaad gewaarborgd blijven. De passage van het programmadecreet is er echter op gericht de beschikbare middelen te gebruiken in plaats van ze te laten staan.

Door de juridische kosten te vergoeden, geeft de Vlaamse Regering een duidelijk signaal. De spreker vindt ook dat de andere parlementsleden licht gaan over de aanzienlijke bijkomende middelen voor nascholing. Het is belangrijk om bekend te maken dat scholen vrij over deze middelen kunnen beschikken. Onderwijs krijgt nu meer, Welzijn, Sport en Mobiliteit moeten wachten tot de begrotingsopmaak.

2. Antwoorden van minister Ben Weyts

Minister *Ben Weyts* zegt dat voor het schooljaar 2023-2024 de focus ligt op type 2 en 3 in het basisonderwijs en OV1 en OV2, type 2 en 3 in het secundair onderwijs. De plotse grote extra vraag naar type 9, maar ook het verschil in interpretatieruimte bij de beoordeling voor type 2 en 9 speelden mee in de keuze. Aan dat extra budget van 6 miljoen euro is een wetenschappelijk onderzoek gekoppeld naar de oorzaken van de sterke groei in type 2 en type 9.

De structurele verankering en verdubbeling van het budget voor hoogbegaafden wordt algemeen geapprecieerd. Het expertisecentrum Hoogbegaafdheid is al aan de slag en wordt door het werkveld erg geapprecieerd. In november 2023 komt er een formele vertaalslag van de evaluatie. Het Leerpunt moest nog worden opgericht toen de beslissingen over het expertisecentrum zijn genomen, stipt de minister aan. Samenwerking en misschien ooit een fusie zijn niet uitgesloten. Het minimum van twaalf scholen in het netwerk rond een ankerschool moet garanderen dat de goede praktijken verspreid worden over zoveel mogelijk scholen.

De Vlaamse Regering heeft 130 miljoen euro uitgetrokken om de energiekosten in het onderwijs te milderen. Energie- en materiaalintensieve opleidingen krijgen 10 miljoen euro extra. In aanmerking komen scholen voor voltijds gewoon secundair

onderwijs, scholen voor buitengewoon secundair onderwijs, centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en de centra voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen. Aangezien het om een energiecrisis gaat, is dat bedrag eenmalig. Het volwassenenonderwijs kreeg al 2 miljoen euro extra bij de begrotingsopmaak 2023, merkt de minister op.

Door een machtigingsoverschrijding mogelijk te maken voor DBFM, wordt de reguliere financiering niet achteruitgeschoven. Compensaties zijn er pas als het gebouw in kwestie in gebruik genomen is. De regering stelt 3 miljard euro ter beschikking voor onderwijsinfrastructuur: voor klassieke AGION-dossiers, GO!, huursubsidies en DBFM. De regering wil dat de verdeelsleutel van ODII gerespecteerd wordt. De minister past de verdeling aan aan de actuele marktaandelen. De verdeelsleutel is een selectie criterium voor DBFM-projecten, maar de mogelijkheden zijn beperkt tot scholen die een dossier indienen dat aan de kwaliteitseisen voldoet. Ook bij capaciteitsinvesteringen wordt de verdeelsleutel zo goed mogelijk gerespecteerd, ook op lokaal niveau.

Samen met minister Bart Somers trekt de minister 10 miljoen euro uit voor de zomerscholen. Omdat er middelen over zijn, komt er een sensibiliseringscampagne. Het aantal inschrijvingen neemt gestaag toe. Voorts is er een praktische gids met onder meer de werkwijze om leerkrachten in te schakelen en te verlonen.

Het volwassenenonderwijs mag voortaan ook werkmiddelen in de zomermaanden gebruiken voor cursussen NT2 of andere, bijvoorbeeld voor Oekraïners.

De nascholingsbudgetten in het basisonderwijs verdubbelen, in het secundair onderwijs stijgen ze met 50 procent. De minister acht dat een goede inspanning.

Een bijdrage van het juridisch fonds is geplafonneerd op 10.000 euro per geschil, net om excessen tegen te gaan. Of een dure of goedkope advocaat ingehuurd wordt, wordt niet nagegaan. Dat zou alleen maar meer planlast betekenen. Het aantal externe procedures is trouwens beperkt; bij de Raad van State jaarlijks ongeveer twintig. De school wordt in ongeveer de helft van de gevallen in het gelijk gesteld. De invoering van het wettelijk vermoeden van deskundigheid, zowel in de interne als in de externe procedures, zal een verschil maken. Daardoor wordt de bewijslast omgekeerd: de klassenraad moet niet langer bewijzen dat zijn oordeel juist was, maar de klager moet bewijzen dat de beslissing fout was.

De studentenvoorzieningen hebben een ruime waaier aan taken, waarvoor ze nu extra middelen krijgen. Over de verantwoording en dergelijke wordt er met hen onderhandeld. De minister vindt het nuttig dat de studenten de studentenvoorzieningen mee aansturen, want de behoeften verschillen naargelang de studentenpopulatie.

De taken van de CLB's worden niet gewijzigd. Leerplichtigen in huisonderwijs krijgen hetzelfde vaccinatieaanbod als andere leerlingen en zijn verplicht tot dezelfde medische onderzoeken bij het CLB of bij een arts naar keuze. De CLB's worden daarvoor vergoed, voor de leerling is het gratis bij het CLB, niet bij de zelfgekozen arts. Leerplichtigen in huisonderwijs kunnen ook bij het CLB terecht met andere vragen. Dat betekent niet dat het centrum een begeleidingstraject opzet. Het geeft wel informatie en advies en verwijst desgevallend door naar de gepaste hulp. Het extra werkingsbudget dient voor afspraken tussen CLB's over de omgang met leerlingen in huisonderwijs, de organisatie van vaccinaties en systematische contacten met hen. Leerplichtigen in huisonderwijs zijn immers niet gekoppeld aan een vast CLB.

Er zijn al heel wat inspanningen gebeurd om ervoor te zorgen dat duaal leren een kwaliteitsvolle leerweg is. Heel wat bedrijven en kmo's vragen meer ondersteuning,

omdat het implementeren van duaal leren complex is. Ze hebben mentoren of coaches, of ze slagen er niet in om een gepast aanbod te formuleren voor een volledig leertraject. De RTC's moeten zorgen voor een betere match tussen de lokale arbeidsmarkt en het aanbod van de scholen. Met het argument van jobzekerheid in de buurt kunnen scholen dan hun opleidingen promoten bij jongeren en hun ouders. Contacten met bedrijven over duaal leren blijven te vaak beperkt tot het persoonlijke netwerk van de leerkracht, stelt de minister. De RTC's zullen scholen ondersteunen, maar kunnen ook matchmaking ondersteunen, opdat bedrijven samenwerken voor één leertraject. Eén bedrijf kan immers niet altijd alle vereiste competenties van het curriculum bijbrengen. De overheid legt op dat er iemand binnen het bedrijf verantwoordelijk is voor de opleiding van de leerlingen, de mentor dus. Er kan op dat vlak naar samenwerking gezocht worden tussen alle bedrijven die meewerken aan één traject.

Dat de wijziging in verband met de subsidies van de EVC-trajecten pas ingaat volgend schooljaar is omdat de compensatie voor deze inschrijvingsgelden altijd in het volgende jaar verrekend wordt, en de eerste indexatie pas in 2022 plaatsvond, legt de minister uit.

3. Amendementen

Koen Daniëls licht de amendementen toe die door de meerderheidsfracties werden ingediend.

Amendement nr. 6 op artikel 11 voegt de datum van het programmadecreet toe. Amendement nr. 7 op artikel 13 past een bepaling over de nascholingsmiddelen aan zodat er geen interferentie is met de wijziging voor de leersteuncentra. Amendement nr. 8 corrigeert in artikel 19 de titel van het decreet. Naast een technische aanpassing (amendement nr. 9) wordt in artikel 20 de verwijzing naar de definitie van afstand uit de Codex Secundair Onderwijs geschrapt (amendement nr. 10). Amendement 11 zorgt ervoor dat de indexering in artikel 21 in overeenstemming is met de gezondheidsindex. Amendement nr. 12 en 13 vervangen het woord 'wedgeschalen' door 'salarisschalen' in het opschrift van afdeling 13 en de tekst van artikel 24. Amendement nr. 14 voegt 'en tweede lid' toe in artikel 25, opdat de regeling ook geldt voor OVSG en POV. Amendement nr. 15 voegt de wetshistoriek toe in artikel 28. Amendement nr. 16 vervangt afdeling 18 over de nascholingsmiddelen zodat er geen interferentie is tussen het programmadecreet en het Leersteundecreet. Amendement nr. 17 brengt het tweede lid van artikel 34 in overeenstemming met het vierde lid.

III. Stemming

1. Artikelsgewijze stemming

Hoofdstuk 4. Onderwijs en Vorming

Artikel 11

Amendement nr. 6 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 11 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikel 12

Artikel 12 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 13

Amendement nr. 7 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 13 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 1.

Artikel 14 en 15

Artikel 14 en 15 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 16 en 17

Artikel 16 en 17 worden aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 18

Artikel 18 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 19

Amendement nr. 8 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 19 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 20

Amendement nr. 9 en 10 worden eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 20 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthouding.

Artikel 21

Amendement nr. 11 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 21 wordt eenparig aangenomen met 12.

Artikel 22

Artikel 22 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 1.

Artikel 23

Artikel 23 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 24

Amendement nr. 13 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 24 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 25

Amendement nr. 14 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 25 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 26

Artikel 26 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 27

Artikel 27 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 28

Amendement nr. 15 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 28 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 29

Artikel 29 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 30 tot en met 33

Amendement nr. 16 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 34

Amendement nr. 17 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 34 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Artikel 37

De aan de commissie toegewezen bepalingen van artikel 37 worden aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

2. Stemming over het geheel

De aan de Commissie voor Onderwijs toegewezen artikelen van het ontwerp van programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2023 worden aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Karolien GROSEMANS,
voorzitter

Koen DANIÉLS
Jan LAEREMANS
Loes VANDROMME,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ACOD	Algemene Centrale der Openbare Diensten
AGION	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
CVO	centrum voor volwassenenonderwijs
DBFM	Design Build Finance Maintain
dbso	deeltijds beroepssecundair onderwijs
EVC	elders verworven competentie/eerder verworven competentie
GC	gemeenschappelijk curriculum
GO!	onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
hbo	hoger beroepsonderwijs
IAC	individueel aangepast curriculum
NT2	Nederlands als tweede taal
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OD	onderwijsdecreet
OV	opleidingsvorm
OVSG	Onderwijsvereniging van Steden en Gemeenten
POV	Provinciaal Onderwijs Vlaanderen
RTC	regionaal technologisch centrum
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VSOA	Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt
vte	voltijdsequivalent/voltijdequivalent